

*Dot do administracji nr 2
2023/2024
z dn. 13.04.2023*

Szkoła Podstawowa nr 16 im. Bolesława Prusa w Siemianowicach Śląskich

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 16
im. Bolesława Prusa
ul. K. Szymanowskiego 11
41-103 Siemianowice Śląskie
NIP 6431433391 tel. fax 32 220 14 80 (82)

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 16
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH
ROK SZKOLNY 2023/2024**

OPRACOWAŁA
KATARZYNA JADWISZCZOK
AGNIESZKA MILEWSKA

RADA RODZICÓW
przy Szkole Podstawowej nr 16 im. B. Prusa
w Siemianowicach Śląskich
[Signature]

D Y K T O R
Szkoły Podstawowej nr 16
w Siemianowicach Śląskich
[Signature]
mgr *[Signature]* Gabriela Górecka-Sobka

Część I

1. Wprowadzenie
2. Wizja szkoły
3. Misja szkoły
4. Model absolwenta
5. Podstawa prawna
6. Wstęp
7. Strategie profilaktyczne
8. Strategie wychowawcze
9. Ewaluacja

Część II

10. Diagnoza środowiska szkolnego
11. Analiza sytuacji wychowawczej szkoły
12. Określenie czynników ryzyka oraz czynników chroniących.
13. Wnioski do pracy w roku szkolnym 2023/2024

1. Wprowadzenie

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany przy aktywnej współpracy nauczycieli, uczniów oraz rodziców i przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną po uzyskaniu akceptacji Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego. Działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym – skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców powinny być przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej. Program wychowawczo-profilaktyczny uchwała rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

Celem programu jest stworzenie jednolitej koncepcji wychowawczej oraz organizacji działań profilaktycznych zgodnych z obowiązującymi aktami prawnymi, oczekiwaniami oraz potrzebami środowiska szkolnego i lokalnego.

Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń. Szkoła jedynie wspomaga wychowawczą rolę rodziny. Za realizację programu wychowawczego odpowiadają nauczyciele i pracownicy szkoły, uczniowie oraz rodzice.

2. Wizja szkoły:

**Zwracamy oczy w stronę przeszłości, by umocnić przywiązanie do tradycji i rodziny, by pielęgnować pamięć naszych dróg.
Jesteśmy tu i teraz, by dostrzeżać w dzieciach to co najlepsze i pomóc im uwierzyć w nieograniczone siły twórczości, umyśłu i serca.
Patrzymy w przyszłość budząc marzenia, wspierając w realizacji planów i zamierzeń.**

3. Misja szkoły:

Działamy tak, aby uczniowie byli przygotowani do:

- nauki na wyższym poziomie edukacji
- kreowania otaczającego świata
- radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych
- dokonywania samodzielnych i trafnych wyborów

potrafilii:

- reagować na potrzeby innych ludzi
- troszczyć się o otaczające środowisko
- świadomie dbać o własne zdrowie
- marzyć
- lubić i cenić siebie samych

Rodzice:

- byli zadowoleni z wyników nauczania
- uczestniczyli w życiu szkoły
- cenili i wspomagali pracę nauczycieli
- byli wspomagani w pokonywaniu trudności dydaktycznych i wychowawczych

Nauczyciele:

„Szukaj własnej drogi. Poznaj siebie, zanim zechcesz dzieci poznać. Zdaj sobie sprawę z tego, do czego sam jesteś zdolny, zanim dzieciom pocznieś wykreślać zakres praw i obowiązków. Ze wszystkich sam jesteś dzieckiem, które musisz poznać, wychować i wykształcić przede wszystkim.”

J. Korczak

- Rozwijali indywidualne predyspozycje uczniów
- Pracowali w oparciu o najnowsze metody i dobre programy nauczania
- Kształcili u wychowanków poczucie odpowiedzialności za własne losy
- Pokazywali własnym przykładem rolę wsparcia i życzliwości w budowaniu dobrych relacji z ludźmi
- Doskonalili swój warsztat pracy i poszukiwali własnych dróg rozwoju

4. Model absolwenta

ABSOLWENT PRZEDSZKOLA

- Opanował podstawę programową wychowania przedszkolnego i jest gotowy do podjęcia nauki w szkole;
- Umie się przedstawić, podać swoje i mię i nazwisko, zna adres zamieszkania oraz wie komu może przekazywać takie informacje;

- Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej i w świecie dorosłych;
- Grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;
- Zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, mówi poprawnie pod względem artykularyjnym, gramatycznym i składniowym;
- łączy przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć;
- Wie, jak zachowywać się w sytuacji zagrożenia, wie gdzie może otrzymać pomoc i umie o nią poprosić;
- Wie, jak należy zachowywać się na uroczystościach;
- Rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne dla poszczególnych pór roku;
- Szanuje środowisko naturalne;
- Zna podstawowe pojęcia matematyczne i umie wykorzystywać je w działaniu;
- Zna stałe następstwo dni i nocy, dni tygodnia i miesięcy w roku;
- Potrafi rozróżnić kierunki;
- Dysponuje sprawnością rąk oraz współpracą ręki i oka potrzebną podczas wycinania, rysowania i nauki pisania;
- Układać krótkie zdania, dzielić zdania na wyrazy, dzielić wyrazy na sylaby i na głoski;
- Jest gotowy do nauki czytania i pisania;
- Rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli;
- Zna nazwę państwa i stolicę;
- Zna symbole narodowe: godło, flagę i hymn;
- Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa bez względu na narodowość, płeć i kolor skóry.

ABSOLWENT SZKOŁY PODSTAWOWEJ

- umie się uczyć, wykorzystuje różne źródła informacji,
- jest przygotowany do nauki na wyższym stopniu kształcenia,

- potrafi prezentować swoje zdanie i uzasadnia je, uczy się odpowiedzialności za własne słowa, nie używa słów obelżywych i wulgarnych,
- jest odpowiedzialny za postępowanie własne i za swój udział w pracach grupy,
- wywiązuje się ze swoich obowiązków i zadań,
- rozróżnia i oceniauczynki dobre i złe w oparciu o obowiązujący system wartości,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych,
- zna swoje prawa i stara się podejmować obowiązki wynikające z roli ucznia w szkole i dziecka w rodzinie,
- posługuje się językiem angielskim w zakresie podstawowym,
- szanuje własność cudzą i własną,
- zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązującego w życiu codziennym i stosuje je, potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. wycieczki, kino),
- ma szacunek dla symboli narodowych i religijnych,
- szanuje innych ludzi, również odmiennych pod różnymi względami (np. niepełnosprawnych) i stara się nie urazić ich swoim zachowaniem,
- z dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego a zwłaszcza ze środków masowego przekazu.

5. Podstawy prawne

Program zgodny jest z:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017r. poz. 1189);
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 981);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017r. poz. 957);
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw

Program zgodny z programami narodowymi i krajowymi:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego 2023-2030
- Standardami Ochrony Małoletnich
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży

Program zgodny z dokumentami wewnątrzszkolnymi:

- Statutem Szkoły Podstawowej nr 16 im. Bolesława Prusa w Siemianowicach Śląskich
- Planem pracy szkoły

Program uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
6. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
7. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
8. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

6. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny przeznaczony jest dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 16 w Siemianowicach Śląskich. Obejmuje również współpracę ze środowiskiem lokalnym i odpowiednimi instytucjami.

Założeniem programu jest:

- wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju,

- wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą współczesnych zagrożeń
- umożliwienie zdobycia kompetencji społecznych oraz wzbogacanie zasobów osobistych pomocnych w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym i osobistym
- stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły
- monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Realizacja programu nastąpi poprzez:

- działania edukacyjne,
- działania informacyjne,
- przestrzeganie procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- przestrzeganie procedur udzielania pomocy pedagogiczno - psychologicznej
- organizację zajęć i programów alternatywnych
- wspomaganie procesu adaptacji uczniów
- wspomaganie rozwoju uczniów
- ścisłą współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi
- współpracę ze środowiskiem lokalnym,
- współpracę z odpowiednimi instytucjami.

7.Strategie profilaktyczne

W celu opracowania struktury i treści SPPiW wykorzystano następujące strategie profilaktyczne skierowane do uczniów – nauczycieli i rodziców (za: Z. B. Gaś; 2003; B. Kamińska –Buśko – red., 2005):

	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Strategie informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach ryzykownych zachowań w szkole, informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień, informowanie o współczesnych zagrożeniach prawidłowego rozwoju informowanie o sposobach zdrowego stylu życia informowanie o osobach i instytucjach mogących świadczyć pomoc w trudnych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży, poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania zachowań dysfunkcyjnych, promowanie sukcesów młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska, rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole, analiza sytuacji wychowawczej. 	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z zapisami statutu szkoły dotyczącymi procedur w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych umożliwiającej rozumienie zjawiska podejmowania przez młodzież zachowań dysfunkcyjnych, informowanie rodziców o społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań dysfunkcyjnych, jakie miały miejsce w szkole.
Strategie edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie zajęć adaptacyjno –integracyjnych, trening kompetencji społecznych warsztaty skutecznej nauki doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, kształtowanie postaw opartych 	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego, monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych, psychoedukacja, udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, 	<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec systemu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, zapoznanie ze statutem szkoły, podstawowymi regulaminami, szkolnym programem wychowawczo-profilaktycznym,

	na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania dysfunkcyjne. Prowadzenie zajęć z uczniami zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach specjalistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> psychoedukacja, odpowiadająca na rzeczywiste potrzeby rodziców, umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły.
Strategie alternatywne	<ul style="list-style-type: none"> atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych, udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych oraz wszelkich działaniach alternatywnych organizacja imprez masowych, wycieczki, biwaki, szkolne festyny środowiskowe, organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów, zawodów. praca w organizacjach działających na terenie szkoły, w środowisku lokalnym – samorząd uczniowski, harcerstwo, wolontariat, stowarzyszenia i fundacje, które kreują świadomą pracę na rzecz innych, tym samym rozwijają zainteresowania i wzbogacają rozwój osobowości. 	<ul style="list-style-type: none"> spotkania wychowawcy lub nauczyciela mającego kontakt z uczniem przejawiającym pierwsze objawy zagrożenia niedostosowaniem społecznym z pedagogiem szkolnym, psychologiem, dyrektorem lub specjalistami spoza szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodziców.
Strategie interwencyjne	<ul style="list-style-type: none"> rozmowy z nauczycielem, wychowawcą, rodzicem, 	<ul style="list-style-type: none"> udzielanie nauczycielom, wychowawcom wsparcia w sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazanie rodzicom osób i instytucji udzielających pomocy i

	pedagogiem, psychologiem szkolnym.	kryzysu.	wsparcia w sytuacji kryzysu.
Zmiany środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego. 		
Zmiany przepisów	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę potrzeby modyfikowanie przepisów statutu szkoły. 		

8.Strategie wychowawcze:

Szkoła w swoich działaniach wychowawczych zmierza do wszechstronnego rozwoju ucznia w sferze:

- intelektualnej,
- psychicznej,
- fizycznej i zdrowotnej,
- społecznej
- moralnej.

SFERA ROZWOJU	ZADANIA WYCHOWAWCZE
1. Intelektualna	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju i zapewnienie każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego możliwości. • Wytłanianie talentów, rozwijanie uzdolnień. • Diagnoza poziomu dojrzałości szkolnej uczniów kl I • Wczesne rozpoznawanie zagrożenia specyficznymi trudnościami w nauce • Diagnoza przyczyn niepowodzeń szkolnych. • Organizowanie pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. • Motywowanie i kształtowanie właściwej postawy wobec nauki i pracy. • Kształtowanie w uczniach nawyku ciągłego doskonalenia się i potrzeby uczenia się przez całe życie.
2. Psychiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie właściwych warunków do pracy umysłowej w szkole. • Dbłość o ład i dyscyplinę podczas lekcji. • Stosowanie zasady indywidualizacji nauczania, stopniowania trudności. • Właściwe planowanie czasu przeznaczanego na naukę i wypoczynek. • Kształtowanie świadomości rodziców i uczniów dotyczących czynników wspomagających naukę.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat technik skutecznego uczenia się. • Kształtowanie postaw i zachowań chroniących zdrowie psychiczne • Rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez poszukiwanie i wzmocnienie mocnych stron uczniów. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • Rozwijanie zainteresowań i pasji. • Uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami. • Uczenie strategii postępowania w tzw. sytuacjach trudnych dotyczących życia codziennego. • Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi życiowej (osobistej i zawodowej): • Pomoc w poszukiwaniu i określaniu celów życiowych. • Dostarczanie podstawowej wiedzy na temat procesu podejmowania decyzji. • Rozpoznawanie własnych predyspozycji i ograniczeń. • Wskazywanie roli zainteresowań, umiejętności i cech osobowości w planowaniu kariery zawodowej. • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne wybory.
<p>3. Fizyczna/ zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego • Promowanie aktywności fizycznej. • Uczenie zasad zdrowej rywalizacji, zasad BHP • Kształtowanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najwyższych wartości: • Rozwijanie potrzeby dbałości o własne zdrowie. • Kształtowanie postawy gotowości do pomocy w obliczu zagrożenia. • Uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy. • Kształtowanie świadomości własnego ciała- zmian zachodzących w okresie dojrzewania u obu płci. • Uczenie szacunku i właściwej postawy dla płci przeciwnej. • Rozwijanie postaw proekologicznych. • Uwrażliwienie na zagrożenia związane z niszczeniem środowiska naturalnego. • Kształtowanie postaw sprzyjających środowisku naturalnemu (segregacja odpadów, oszczędność wody, energii). • Wpajanie nawyku utrzymywania ładu i porządku w miejscach publicznych i w środowisku naturalnym.
<p>4. Społeczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. • Kształtowanie postaw szacunku wobec godła i hymnu państwowego. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną i państwową.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw demokratycznych. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Uczestniczenie w kulturze. • Poszanowanie i pielęgnowanie zwyczajów regionalnych, tradycji, gwary. • Zapoznanie z historią i kulturą własnego regionu. • Udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych. • Rozwijanie umiejętności i postaw pozwalających poprawnie funkcjonować w społeczeństwie. • Uczucie sposobów prawidłowego komunikowania się. • Dbłość o kulturę języka. • Uczucie zasad właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa oświatowego, rodzinnego i postępowania w sprawach nieletnich. • Promowanie postawy obywatelskiej. • Promowanie działalności charytatywnej. • Rozwijanie empatii. • Kształtowanie postaw tolerancji. • Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie. • Kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających budowaniu właściwych relacji z drugim człowiekiem. • Kształtowanie postawy asertywności. • Podkreślanie znaczenia rodziny. • Uświadamianie rodzicom zagrożeń, takich jak uzależnienia, przemoc i dostarczanie informacji na temat reagowania na tego typu problemy. • Wspieranie samorządności uczniowskiej. • Współdziałanie uczniów w realizowaniu zadań uwzględnionych w planie pracy szkoły. • Stosowanie procedur demokratycznych w działalności społeczności uczniowskiej.
<p>5. Moralna/ duchowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podkreślanie roli uniwersalnych wartości w życiu człowieka. • Kształtowanie u uczniów umiejętności samooceny. • Podkreślanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. • Umożliwienie uczniom rozwoju duchowego zgodnie z osobistymi preferencjami ucznia i jego rodziców • Kształtowanie postawy odpowiedzialności z drugiego człowieka i środowisko naturalne

W zależności od potrzeb ucznia rozwój ten dokonuje się poprzez:

- wspomaganie, aby uczeń mógł rozwijać się na miarę swoich możliwości
- kształtowanie pożądanych postaw i zachowań
- zapobieganie
- korygowanie niewłaściwych postaw i zachowań

9. Ewaluacja

Ewaluacji podlega funkcjonowanie planu profilaktyczno-wychowawczego Szkoły Podstawowej nr 16 im. Bolesława Prusa w Siemianowicach Śląskich.

Celem będzie określenie:

- efektywności wybranych obszarów planu
- adekwatności proponowanych zajęć i metod pracy
- stopnia realizacji planu
- sukcesów i niepowodzeń w realizacji planu.

Ewaluacja będzie prowadzona na zakończenie każdego roku szkolnego.

Metody ewaluacji:

- wywiady,
- analiza dokumentów,
- obserwacja,
- sondaż diagnostyczny (ankiety).

Informacje przekazane przez nauczycieli w czasie zespołów oddziałowych, uwagi przekazywane w trakcie bieżącej pracy z uczniem Ewaluację prowadzić będzie zespół przygotowujący program na podstawie materiałów przekazanych przez wszystkie osoby zaangażowane w jego realizację. Sprawozdanie podsumowujące realizację planu będzie podstawą tworzenia planu działań i wyboru działań priorytetowych na kolejny rok szkolny

CZĘŚĆ II

10. Diagnoza środowiska szkolnego

Celem diagnozy było zbadanie:

- Aktualnych trudności wychowawczych

- Wyróżnienie problemów najczęściej pojawiających się na terenie placówki
- Stopnia zagrożenia uzależnieniami
- Stosunku uczniów do zachowań ryzykownych oraz innych zachowań nieakceptowanych społecznie.
- Stopnia i rodzaju występowania zachowań ryzykownych wśród naszych uczniów.
- Sposobów spędzania przez uczniów czasu wolnego.
- Poziomu samoakceptacji, umiejętności radzenia sobie ze stresem, stabilności emocjonalnej uczniów.
- Poznanie preferencji rodziców i nauczycieli dotyczących planowanych form działań wychowawczych.
- Analiza sukcesów i porażek w działaniach wychowawczych
- Problemów uczniów wynikających z izolacji społecznej i powrotu po czasie ograniczenia życia społecznego, nauki zdalnej

Diagnozy dokonano na podstawie:

- obserwacji przez nauczycieli klas I,II,III pod kątem najczęściej zgłaszanych i obserwowanych zachowań problematycznych w edukacji wczesnoszkolnej,
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych oraz innych
- rozmów prowadzonych z uczniami przez psychologa i pedagoga szkolnego
- analizie sprawozdań wychowawców klas, dokumentacji wychowawców
- dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego - analiza problemów szkolnych, działań interwencyjnych, wniosków zawartych w sprawozdaniach
- analiza ewaluacji w ramach procesowego wspomaganie rozwoju szkoły
- wyniki klasyfikacji, w tym ilości zachowań nieodpowiednich i nagannych
- analiza frekwencji
- protokoły z zespołów wychowawczych
- analizy wyników ankiet skierowanych we wrześniu 2022 do rodziców, uczniów i nauczycieli

11. Analiza sytuacji wychowawczej szkoły

Mocne strony szkoły:

- Reagowanie na sytuacje konfliktowe w grupach klasowych, starania w celu bieżącego rozwiązywania pojawiających się konfliktów
- Dobry poziom współpracy z rodzicami, dobry kontakt z gronem pedagogicznym, widoczna współpraca w rozwiązywaniu zgłaszanych problemów
- Dobry poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole
- Brak znaczących sygnałów zagrożenia uzależnieniami substancjami psychoaktywnymi
- Szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych
- Docenianie przez rodziców działań dodatkowych – wycieczki, spotkania popołudniowe, Jasełka, finał WOŚP

- Uczniowie prezentują szeroki wachlarz zainteresowań i pasji

Obszary wymagające działań naprawczych:

- Zauważony problem używania e-papierosów
- samookaleczanie wśród uczniów
- trudności ze snem i koncentracją uwagi
- uleganie presji innych osób, chęć imponowania innym zachowaniami destrukcyjnymi
- Nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresujących
- Powtarzające się skargi na wyzwiska, agresję słowną w tym docinki na lekcjach
- Trudności emocjonalne uczniów
- Niewystarczające zaangażowanie najstarszych uczniów w udział w zajęciach dodatkowych
- Zbyt duża ilość czasu poświęcana grom, mediom społecznościowym

Skuteczne metody wychowawcze stosowane w placówce:

- Indywidualne rozmowy z uczniami
- Indywidualny kontakt z rodzicami uczniów i dobór metod pracy stosowny w danym przypadku
- Bieżący kontakt z rodzicami za pomocą e-dziennika
- Nagradzanie zachowania klasy dodatkowymi wyjściami

Nieskuteczne metody wychowawcze:

- Stosowanie odpowiedzialności zbiorowej
- Brak konsekwencji i wspólnego działania dorosłych (zarówno rodziców jak i nauczycieli i innych pracowników szkoły)
- Wpisywanie znacznej liczby punktów ujemnych bez dodatkowych działań mających na celu zmianę zachowania ucznia, wskazania do weryfikacji punktowego systemu oceny zachowania
- Brak dokładnej informacji czego oczekujemy od ucznia, niejasne wymagania

Najczęściej pojawiające się problemy roku szkolnym 2022/2023

(analiza na podstawie sprawozdań wychowawców, dokumentacji pedagoga, psychologa oraz obserwacji prowadzonych przez nauczycieli, wypowiedzi uczniów w trakcie rozmów diagnozujących, ankiet diagnostycznych kierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli)

- Niski poziom poczucia kompetencji i umiejętności uczniów, brak wiary we własne możliwości
- Trudności w opanowaniu bieżącego materiału dydaktycznego
- Samookaleczenie uczniów wskazywane w ankietach jako często obserwowane zjawisko
- Narastający problem palenia papierosów
- Nieumiejętne korzystanie z zasobów internetowych czy możliwości technologicznych – brak umiejętności regulacji czasu spędzanego z użyciem multimedialnych, brak umiejętności wyszukiwania przydatnych informacji
- Powtarzające się uwagi na niewłaściwe używanie komunikatorów społecznościowych, wyzwiska, nękanie nieestosownymi treściami, brak netykiety w pisowni, odnoszeniu się do innych
- Trudności emocjonalne uczniów związane z reagowaniem na porażkę
- Trudności w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w codziennych relacjach koleżeńskich
- Trudności emocjonalne związane z okresem dorastania
- Trudności deklarowane przez uczniów w czasie spotkań z pedagogiem, psychologiem, rozmów z wychowawcami:
  - brak sieci wsparcia społecznego,
  - brak umiejętności poszukiwania wsparcia i pomocy,
  - wstyd przed poszukiwaniem specjalistycznej pomocy,
  - osamotnienie,
  - brak dostatecznego wsparcia ze strony ważnych dorosłych,
  - wycofanie społeczne,
  - lęki,
  - brak umiejętności radzenia sobie z frustracją i trudnymi emocjami
  - obawy wynikające z braków dydaktycznych,
  - obawy przed weryfikacją wiedzy,
  - obawy o wyniki egzaminów zewnętrznych i co za tym idzie o możliwości dalszej nauki

12. Określenie czynników ryzyka oraz czynników chroniących

W działaniach profilaktycznych będziemy minimalizować wpływ **czynników ryzyka**:

- niewłaściwy wpływ środowiska rówieśniczego (uleganie namowom, chęć zaimponowania innym niewłaściwymi zachowaniami)
- ciekawość skłaniająca do podejmowania działań ryzykownych

- trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu pozytywnych relacji a co za tym idzie poczucie osamotnienia
- niewystarczające poczucie więzi z najbliższym środowiskiem
- obawy związane z byciem wysmianym, przed docinkami i dogadywaniem w przypadku np. złej odpowiedzi na lekcji
- predyspozycje osobowościowe, intelektualne uczniów
- niewłaściwa organizacja czasu
- Niewystarczająca odporność na stres i niewystarczająca umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- Niska motywacja do nauki
- Poczucie osamotnienia wśród rówieśników

Profilaktyka w naszej szkole będzie koncentrować się na wzmacnianiu następujących **czynników chroniących**. W związku z tym będziemy realizować działania w następujących obszarach (szczegółowe działania zapisane są w planie realizacji oraz w planach pracy wychowawczej szkoły):

- wspomaganie rodziny w pełnieniu funkcji wychowawczych, opiekuńczych,
- Budowanie przynależności do grupy, nauka współpracy grupowej
- umożliwianie rozwoju zainteresowań,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- czytelne określanie wartości, norm i zasad,
- umożliwianie osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości,
- motywowania uczniów do nauki i pracy nad sobą.
- dostarczanie wiedzy na temat uzależnień
- umożliwianie zdobycia kompetencji społecznych oraz wzbogacanie zasobów osobistych pomocnych w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym i osobistym
- promowanie pomocy specjalistycznej
- umożliwienie prezentacji mocnych stron, sukcesów i osiągnięć również tych pozaszkolnych

13. Wnioski do pracy w roku szkolnym 2023/2024

1. Praca nad umiejętnością radzenia sobie z frustracją i negatywnymi skutkami stresu.
2. Rozwijanie kompetencji społeczno – emocjonalnych pozwalających na konstruktywne budowanie relacji i rozwiązywanie konfliktów się w nich pojawiających
3. Budowanie odporności psychicznej wśród uczniów
4. Zwrócenie uwagi na problem samookaleceń
5. Zwrócenie uwagi na agresję słowną w tym wyśmiewania na forum grupy w czasie odpowiedzi
6. Wspomaganie wychowawców i nauczycieli w radzeniu sobie z napięciem emocjonalnym
7. Nacisk na integrację zespołów klasowych w celu budowania atmosfery akceptacji i bezpieczeństwa w klasie
8. Obserwacja uczniów pod kątem występowania lęków, trudności adaptacyjnych, objawów wycofania, objawów depresji.
9. Budowanie poczucia wiary we własne możliwości i umiejętności
10. Przeciwdziałanie podejmowaniu działań ryzykownych związanych z paleniem e-papierosów. Profilaktyka ukierunkowana na ten problem.
11. Promowanie pomocy specjalistycznej i budowanie umiejętności korzystania ze wsparcia innych osób
12. Propozycja spotkań w ramach Akademii Rodzica w oparciu o propozycje przekazane w ankietach diagnostycznych (praca w obszarze budowania wsparcia emocjonalnego dzieci, nauka radzenia sobie ze stresem i frustracją, pomoc w budowaniu relacji z buntującym się nastolatkiem))
13. Diagnoza środowiska szkolnego w czerwcu 2024 pod kątem zagrożenia uzależnieniami i innymi zachowaniami ryzykownymi,
14. Diagnoza aktualnych potrzeb uczniów w zakresie pracy wychowawczej i działań dodatkowych prowadzonych w szkole w czerwcu 2024
15. Diagnoza oczekiwania rodziców w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły w czerwcu 2024